

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASELE IX-XII
SECȚIUNEA A. Limba și literatura română
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
2 martie 2019
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

În acea clipă, Egor se deșteptă brusc. Își amintea cu o extraordinară precizie fiecare amănunt al visului. Nu mai era înspăimântat. Toată ființa lui era răvășită ca după un mare efort. Ceea ce l-a mirat întâi a fost parfumul puternic de violete. Își frecă ochii, își trecu de mai multe ori palma pe frunte, dar parfumul stăruia, amețindu-l. Zări deodată, alături de el, mânușa neagră a domnișoarei Christina. „Nu m-am deșteptat din vis, își spuse el înspăimântat. Trebuie să încerc ceva, să mă deștept. Am să înnebunesc dacă nu mă deștept.” Se mira el însuși de luciditatea cu care cugeta. Aștepta cu o extraordinară nădejde să se trezească. Dar își simți mâna pe frunte; se surprinse pipăindu-se. Nu dormea deci; nu visa. Își mușcă puternic buza de jos. Simți durerea. Ar fi vrut în acea clipă să sară jos din pat și să aprindă lumina. Dar zări, la doi pași de el, în picioare, nemișcată, silueta bine cunoscută a domnișoarei Christina. Năluca îl țintui pe loc în pat. Egor își strânse încet pumnii, apropiindu-i de corp. Îi simțea. Nicio îndoială; nu mai dormea. Îi era frică să închidă ochii, dar privi câteva clipe în jos, apoi privi din nou spre domnișoara Christina. Ea era tot acolo, privindu-l sticlos, zâmbindu-i, învâluindu-l în mirosul ei de violete. Începu să se miște. „Doamne-Dumnezeule, carele ești în ceruri, Doamne Dumnezeule!”... Cuvintele acestea răsăriseră brusc în mintea lui Egor, din cine știe ce rugăciune de copil, și le repeta cu răsuflarea tăiată. Domnișoara Christina se opri și zâmbetul ei deveni parcă acum mai trist, mai deznădăjduit. Egor își dete seama că ea știe că se roagă; ea ghicise tot. „Ea știe că m-am deșteptat și nu pleacă”...

Christina mai făcu un pas. Foșnetul rochiei de mătase se auzea cu o extraordinară claritate. Nu se pierdea nicio nuanță, niciun detaliu. Pașii domnișoarei Christina se împlântau în tăcerea odăii cu o perfectă siguranță. Pași de femeie, moi, dar vii, emoționați. Când se apropie de pat, Egor îi simți din nou trupul și simți aceeași senzație de căldură artificială, dezgustătoare. Carnea toată i se strânse, ca într-un spasm. Domnișoara Christina, privindu-l mereu în ochi, ca și cum ar fi vrut să-l convingă dincolo de orice îndoială de prezența ei concretă, vie, trecu pe lângă el și-și luă mânușa de lângă măsuță. Din nou brațul gol, mirosul de violete. Și apoi, tresărirea mânușii care îmbracă mâna, care se întinde ușor, elegant, către cot... Domnișoara Christina continuă să-l privească tot timpul cât și-a petrecut mânușa. Apoi, cu același pas feminin, grațios, se apropie de fereastră. Egor nu avu curajul s-o urmărească. Rămase cu pumnii strânși aproape de corp, țeapăn, acoperit de sudoare rece, singur în întunec. Se simțea pentru cea dintâi oară în viața lui cumplit de singur, blestemat.

Mircea Eliade, *Domnișoara Christina* (1936)

B.

Victor se visa în plin deșert, aplecat sub capota ridicată a unui automobil, pe cale de a-i demonta motorul. Gesturile lui erau extrem de dibace, iar piesele componente ale motorului păreau fluide. Șuruburile, plăcuțele, tije, arcurile, filtrele, toate se desprindeau cu o ușurință aeriană sub degetele sale agile.

Visul era ca un fel de film proiectat pe un ecran: Victor juca în film, dar în același timp îl și privea și-l analiza din exterior. Probabil că sunt undeva prin Arizona, își spuse Victor-spectatorul, așteptând să continue visul care începuse bine. Arizona, Utah, California erau locuri pe care Victor nu le vizitase încă, deși deșertul american îl fascina. Ca mai toată lumea, avea în minte imaginile din filmele *western*, cavalcadele având ca fundal pereții abrupti de la Grand Canyon sau formidabila scenă din filmul *Diligenta* cu un atac al indienilor și o urmărire printre ciudatele formațiuni stâncoase de la *Monument Valley*.

Victor își reprimă însă aceste divagații pentru a se concentra pe vis, pentru a nu-l pierde, întrucât îl simțea fragil. Cum de ajunsese el acolo în deșert, sub capota ridicată a unei mașini cam veche și cam ponosită? Iată o întrebare la care Victor aștepta încă un răspuns, dar pentru moment nu

aceasta era urgența visului, el se derula calm într-un sens natural, ca o apă care curge într-o unică direcție.

Mașina părea să fie în pană, pe un drum cu asfaltul destul de jupuit, la doi pași de o intersecție. Da, Victor încerca să repare motorul mașinii în mijlocul unui spațiu plat și extrem de arid, sub un cer încă blând pentru că soarele abia răsărise, probabil de câteva zeci de minute. Lumina era încă generoasă, plină de reflexe oranj, iar deșertul părea inundat de viață, fiecare piatră și fiecare cactus își etala o umbră complice, mișcătoare. Fâșia albicioasă a șoselei se pierdea la orizont într-un fel de brume albăstrie, ceea ce justifică oarecum imobilitatea mașinii. De ce să continui să mergi pe un drum care oricum nu avea sfârșit?

Matei Vișniec, *Negustorul de începuturi de roman* (2014)

Subiectul I **(30 de puncte)**

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre următoarele cerințe.

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în fragmentul din *Domnișoara Christina* de Mircea Eliade. **5 puncte**
2. Motivează întrebuițarea ghilimelelor din textul *Domnișoara Christina* de Mircea Eliade. **5 puncte**
2. Prezintă valoarea expresivă a celor două interogații retorice din textul *Negustorul de începuturi de roman* de Matei Vișniec. **5 puncte**
4. Evidențiază o particularitate a limbajului naratorilor din fiecare dintre cele două texte. **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul *Negustorul de începuturi de roman* de Matei Vișniec: *Lumina era încă generoasă, plină de reflexe oranj, iar deșertul părea inundat de viață, fiecare piatră și fiecare cactus își etala o umbră complice, mișcătoare.* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea **(35 de puncte)**

Imaginează-ți că ești Maria Alexandru și ești regizor de film. Redactează o scrisoare de 150-300 de cuvinte în care să-l convingi, prin două argumente, pe actorul Ștefan Ionescu, să interpreteze rolul lui Victor, personajul lui Matei Vișniec. Locul redactării scrisorii este București, iar data 2 martie 2019.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea **(30 de puncte)**

Scrie un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *vis ca alternativă a realității*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).